

Savunma Sanayii İhracat Kanunu Çalışmaları

Sektör Ortak Görüş Notu

20.4.2015

SaSaD HAKKINDA

Savunma Sanayii İmalatçılar Derneği, Milli Savunma Bakanlığı'nın desteği ve yönlendirmesi ile 1990 yılında savunma sektöründe imalatçı olarak faaliyet gösteren 12 sanayici tarafından kuruldu. Kuruluş Amacı sektörde faaliyette bulunan imalatçıları, yurt içi ve dışında temsil etmek ve onların gelişimine güçlenmesine ve rekabet yeteneklerine katkıda bulunacak çalışmalar yapmak olarak tanımlanmıştır. 2012 yılında sivil havacılık ve uzay alanındaki üreticileri de bünyesine alarak *SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ İMALATÇILAR DERNEĞİ* adını almıştır. Bugün 157 üyesi bulunmakta olup temsil ettiği sektör 5 milyar dolar satış geliri, 1.65 milyar dolar ihracatı olan ve doğrudan 25.000 kişinin istihdam edildiği ve C4ISR, Kara, Hava, Deniz ve UAV Platformları, Silah-Mühimmat, Roket-Füze, Eğitim-Simülasyon, Savaş Destek ve Servis, Kimyasal-Biyolojik-Radyolojik Silahlar konularında yüksek teknolojinin üretildiği bir faaliyet alanıdır.

GİRİŞ

2000'li yılların başından itibaren sektör oyuncularının ve sektör alt yapısının belirli bir olgunluğa eriştiği değerlendirilerek, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının karşılanmasında özgün ve milli ürünlere öncelik verilmesi stratejisi uygulanmaya başlamıştır. Bu öncelikle 2000'li yıllardan itibaren Kara, Deniz, Hava, İnsansız Platformlar (Hava, Kara, Deniz), C4ISR, Silah/Mühimmat, Roket/Füze, Eğitim ve Simülasyon, Uzay, Savaş Destek sistemleri ve Servis hizmetlerinde çok önemli gelişmeler kaydedilmiş özgün ve milli ürünler, TSK envanterine alınmıştır. Savunma Sanayimiz yapısal ve entellektüel birikim konusunda ciddi yatırımlar yaparak uluslararası pazarlarda önemli bir sektör oyuncusu ve tedarikçi konumuna gelmiştir. Bu kazanımlarla Savunma Sanayimiz TSK'nın personel, altyapı ve lojistik dışındaki savunma harcamalarının %55'ini karşılar duruma gelmiş ve 5 milyar dolar yıllık ciro ile 1.65 milyar dolar ihracat ve 1.2 milyar dolar Ürün ve Teknoloji Geliştirme çalışmalarına yatırım yapma potansiyeli kazanmıştır.

Bu kazanımların sürdürülmesinin ülke savunması ve ekonomisi açısından çok önemli olduğu, yitirilmesi halinde yeniden kazanmanın büyük harcama, uzun

(SaSaD 2 / 5)

zaman ve yetkin/uzman insan kaynağı yetiştirme gereksinimi doğuracağı değerlendirilmektedir. Sektör yetkinliğinin sürdürülmesine destek verecek önemli alanlardan birisi de ihracat olduğu değerlendirilmektedir.

ANALİZ VE ÖNERİLER

Dünya savunma harcamalarında, 2011 yılından itibaren bir daralma görülmekte olup bu daralma özellikle dünya savunma harcamalarının %39'unu oluşturan ABD ile %15'ini oluşturan Batı Avrupa'da (Fransa, İngiltere, Almanya) yapılan savunma bütçesi kısıntıları ile meydana gelmiştir ve bu eğilimin, önümüzdeki 15-20 yıl süresince devam edeceği varsayılmaktadır. Bu ülkelerin gelişmiş savunma ve havacılık sanayicileri, daralan pazarın yerine gelişmekte olan ülkeler (Ortadoğu, Merkezi ve Pasifik Asya, Latin Amerika ve Sahra altı Afrika) pazarlarındaki talebe yer vermek için yoğun bir çaba içerisindeyler. Bu kapsamda ülkelerinde ihracatı kolaylaştırıcı önlemler alarak müşteri isterlerini en üst seviyede karşılamayı hedeflemektedirler. Bu çerçevede; iş birlikteliklerini (yüksek teknoloji transferi, iş ortaklıkları (JV) kurma, doğrudan yatırım) teşvik eden, ihracat izin mekanizmalarını basitleştiren (ITAR kontrolünde yeni düzenleme hazırlıkları, ihraç izinlerini basitleştirme vb.); kredilendirme ve devlet tarafından satış işlemleri gibi uygulamaları gündeme alan bir yaklaşım ile rekabete girmektedirler.

Ülkemiz savunma ve havacılık sanayinin hedef pazarları da gelişmekte olan pazarlar olduğu için gelişmiş ülke sanayicileri ile rekabete girmek kaçınılmaz bir durum olmaktadır.

Sanayicilerimizin devletten alınan destek ve teşviklerle bu pazarlarda ihracat konusunda kazanmış olduğu potansiyelin ve bu ülkelerdeki siyasi, askeri ve güvenilir hizmet vermede kazandığı repütasyonunun yitirilmeden geliştirilmesi çok önemlidir. Bu potansiyelin kazanılması için çok emek ve para harcanmıştır.

İhracatımızda önemli yer tutan ve tutacak gelişmekte olan pazarlar (Ortadoğu, Merkezi ve Pasifik Asya, Latin Amerika ve Sahra altı Afrika)

(SaSaD 3 / 5)

savunma harcamalarını arttırır iken tedarikçilerden 'Devlet Garantisi' ve uygun koşullarda 'Devlet Kredisi' talep etmektedirler. Ülkemizde bu konuda 3212 sayılı yasanın getirdiği bazı düzenlemeler olmasına rağmen eksiklikler ve uygulanmada güçlükler olduğu değerlendirilmekte olup yeni bir yasal düzenlemeye ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda yapılan hazırlıklar konusunda sektörümüzün ortak görüşü aşağıda sunulmuştur.

1- Amaç, Kapsam ve Tanımlar Konusundaki Öneriler

1.1- AMAÇ

Bu kanunun amacı; savunma sanayiine ilişkin mevcut ve/veya potansiyel Mal, Hizmet ve Yapım İşlerinin talep gelmesi halinde devlet tarafından ihracatının esas ve usullerini belirlemektir.

1.2- KAPSAM

Bu kanun; savunma sanayii Mal, Hizmet ve Yapım İşlerinin üretilerek, ifa edilerek veya inşa edilerek veya taahhüt edilerek, devlet tarafından ihracatının esas ve usullerini kapsar. İşbu kanun Talep Sahibi'nin acil taleplerinin karşılanmasında Milli Savunma Bakanlığı'nın uygun görüşü alınması kaydıyla Türk Silahlı Kuvvetleri'nin envanterinden söz konusu talebin karşılanmasına yönelik esas ve usulleri de kapsar.

1.3- TANIMLAR

MAL: Savunma Sanayii alanında üretilen veya üretilecek olan her türlü platform, sistem, alt sistem, donanım, yazılım, araç, gereç, silah, teçhizat, mühimmat, yedek ve onarım malzemeleri, doküman ve benzerleri dahil program kapsamındaki tüm malları

HİZMET: Yapılabilirlik etüdü, yönetim, tasarım, geliştirme, bakım, onarım, idame, işletme, lojistik destek, modernizasyon, iyileştirme, kalite, sözleşme

(SaSaD 4 / 5)

şartlarına uygunluk, tesellüm ve sevk yönetim, eğitim ve danışmanlık dahil program kapsamındaki tüm hizmetleri

YAPIM İŞLERİ: Savunma Sanayii alanında bina, tesis, altyapı gibi her türlü inşaat işlerini

SAVUNMA SANAYİİ: Doğrudan ve dolaylı olarak savunma, güvenlik ve istihbarat amaçlı her türlü mal, hizmet ve yapım işlerinin tasarımı, geliştirilmesi, üretimi, kalifikasyonu, pazarlaması, ticareti, lojistik destek süreçleri vb. ile iştigal eden özel ve kamu kurum ve kuruluşları

DEVLET TARAFINDAN İHRACAT: Savunma sanayii alanında üretilen veya üretilecek olan Mal, Hizmet ve Yapım İşlerinin devlet tarafından yabancı devlet kurum/kuruluşlarına ve/veya uluslararası kurum/kuruluşlara satış, tahsis ve kiralanmasını.

MÜSTEŞARLIK: MSB Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nı ifade eder.

MÜSTEŞAR: MSB Savunma Sanayii Müsteşarı'nı ifade eder.

TALEP SAHİBİ: Yabancı devletlerin kamu veya özel kurum ve/veya kuruluşları veya bunlar adına yetkili tüzel kişileri ifade eder.

ANLAŞMA: Talep Sahibi ile Müsteşarlık arasında Savunma Sanayi Mal, Hizmet veya Yapım İşleri satışına yönelik olarak imzalanan anlaşmayı ifade eder. Not: Söz konusu Anlaşma T.C. Anayasası'nın 90. maddesinde yer alan hükümlere tabi olmayacak şekilde düzenleme yapılmalıdır.

SÖZLEŞME: Talep Sahibi ile Müsteşarlık arasında Savunma Sanayi Mal, Hizmet veya Yapım İşleri satışına yönelik olarak imzalanan anlaşmanın ifası için Müsteşarlık ile Anlaşma konusu Mal, Hizmet veya Yapım İşlerini sağlayacak kamu veya özel kurum/kuruluşlar arasında imzalanacak olan sözleşmeyi ifade eder.

(SaSaD 5 / 5)